

SUROWCE WŁÓKIENNICZE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-91
	Włókno lniane uszlachetnione mechanicznie i chemicznie przeznaczone do przerobu w systemie wełniarskim zgrzebnym	7522-07
		Grupa katalogowa 1105

1. WSTĘP

Przedmiotem normy jest włókno lniane produkcji roszarnicznej oraz wiejskiej, uszlachetnione mechanicznie i chemicznie, przeznaczone do przerobu w mieszance z wełną i włóknem chemicznym w systemie wełniarskim zgrzebnym.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział i oznaczenie — wg KTM, uzupełnione nazwą rodzaju włókna i numerem normy.

2.2. Przykład oznaczenia włókna lnianego krótkiego (1931-5), biologicznego (1), wytrzępkowego (pakuły wytrzępkowe (1), Ns 4 (-040), słańcowego, produkcji roszarnicznej (-2), 1 kolejnego numeru asortymentu (1), o liczbie kontrolnej (3), uszlachetnione metodą mechaniczno-chemiczną

KTM 1931-511-040-213

WŁÓKNO LNIANE KRÓTKIE BIOLOGICZNE

WYTRZĘPKOWE Ns 4

uszlachetnione metodą mechaniczno-chemiczną BN-91/7522-07.

3. WYMAGANIA I METODY BADAŃ

3.1. Wymagania ogólne. Włókno lniane uszlachetnione mechanicznie i chemicznie powinno być przygotowane tak, aby nadawało się do przerobu w mieszankach w systemie wełniarskim zgrzebnym. Włókno lniane powinno być:

- jednorodne w masie,
- pozbawione zabrudzeń niespieralnych,
- pozbawione ciał obcych (sznurek, szkło, drewno),
- nie zbutwiałe i nie zamoczone.

Do obrotu dopuszcza się włókno zawierające do 15% wilgotności, a do rozliczeń handlowych 12%. Wilgotność należy wyznaczać wg PN-71/P-04601.

3.2. Wymagania szczegółowe i metody badań — wg tablicy.

Nazwa wskaźnika	Wymagania	Metoda badania wg
Zawartość zanieczyszczeń, %, nie więcej niż	2,0	BN-84/7501-06
Masa liniowa, tex	od 0,6 do 1,7	PN-73/P-04677
Średnia długość, mm	od 60,0 do 80,0	BN-86/7511-16
Wytrzymałość właściwa, cN/tex, nie mniej niż	8,0	PN-86/P-04676
Stopień polimeryzacji, DP, nie mniej niż	2000	BN-86/7529-01
Zawartość hemiceluloz, %, nie więcej niż	20,0	BN-77/7529-02

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie — wg BN-85/7522-02.

4.2. Przechowywanie i transport — wg BN-77/7520-04.

5. BADANIA ODBIORCZE

5.1. Miejsce odbioru. Odbiór powinien odbywać się w pomieszczeniu umożliwiającym swobodne wykonywanie czynności kontrolnych, oświetlonym światłem naturalnym lub odpowiednim sztucznym.

5.2. Rodzaje badań. Przy odbiorze partii włókna lnianego należy stosować następujące rodzaje badań:

a) ogłędziny zewnętrzne polegające na sprawdzeniu zgodności partii z danymi na specyfikacji oraz oznakowania zgodnie z 2.2 i opakowania wg 4.1,

b) badania organoleptyczne polegające na sprawdzeniu zgodności partii z wymaganiami ogólnymi wg 3.1.

Zgłoszona przez Instytut Krajowych Włókien Naturalnych
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Włókiennictwa dnia 18 marca 1991 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 października 1991 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 7/1991, poz. 19)

Badania należy przeprowadzać na opakowaniach jednostkowych wylosowanych wg 5.3.1 postępując zgodnie z PN-84/P-04961,

c) badania laboratoryjne polegające na sprawdzeniu zgodności partii z wymaganiami szczegółowymi wg 3.2. Badania należy przeprowadzać na próbkach pobranych wg 5.3.2, postępując zgodnie z odpowiednimi normami czynnościowymi.

5.3. Pobieranie i przygotowywanie próbek

5.3.1. Liczba opakowań jednostkowych do pobierania próbek — wg BN-85/7511-18.

5.3.2. Pobieranie próbek do badań laboratoryjnych. Z każdej z wylosowanych bel należy pobrać proporcjonalnie z różnych miejsc taką ilość włókna, aby masa próbki wynosiła:

— do wyznaczania wilgotności — 600 g wg PN-71/P-04601,

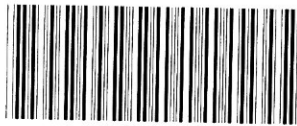
— do wyznaczania zawartości zanieczyszczeń, średniej długości, masy liniowej i wytrzymałości właściwej — po 3 kg,

— do wyznaczania stopnia polimeryzacji — 35 g,

— do wyznaczania zawartości hemiceluloz — 50 g.

5.3.3. Przygotowywanie próbek do badań laboratoryjnych — wg norm na metody badań wymienionych w tabelicy p. 3.2.

5.4. Ocena partii. Partię włókna lnianego należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wszystkie badania przeprowadzone zgodnie z 5.2, spełniają wymagania normy.

1020066691

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań.

2. Normy i dokumenty związane

PN-71/P-04601 Metody badań surowców, półwyrobów i wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie wilgotności

PN-86/P-04676 Metody badań surowców włókienniczych. Włókno lniane i konopne. Wyznaczanie wskaźników przy rozciąganiu statycznym

PN-73/P-04677 Metody badań surowców włókienniczych. Włókno lniane i konopne. Wyznaczanie cienkości

PN-84/P-04961 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma i włókno lnu oraz konopi. Badania organoleptyczne

BN-84/7501-06 Metody badań surowców włókienniczych. Włókno lniane i konopne. Wyznaczanie zawartości zanieczyszczeń

BN-86/7511-16 Metody badań surowców włókienniczych. Włókno lniane i konopne. Wyznaczanie długości

BN-85/7511-18 Włókno lniane i konopne krótkie. Badania odbiorcze

BN-77/7520-04 Włókno lniane i konopne. Magazynowanie

BN-85/7522-02 Włókno lniane krótkie biologiczne

BN-86/7529-01 Metody badań surowców, półwyrobów i wyrobów włókienniczych. Włókno, półwyroby i wyroby lniane, lniano-poliestrowe i lniano-poliamidowe. Wyznaczanie stopnia polimeryzacji metodą wiskozymetryczną

BN-77/7529-02 Metody badań surowców i wyrobów włókienniczych. Włókno, półwyroby i wyroby lniane oraz konopne. Wyznaczanie zawartości hemiceluloz

Branżowe Zakłady Budowy Kodu Towarowo-Materiałowego KTM — Zjednoczenie Przemysłu Lniarskiego, Łódź, 1978

Wykaz Kodu Towarowo-Materiałowego dla surowców przemysłu włókien tykowych. Zjednoczenie Przemysłu Lniarskiego, Łódź, 1978

Wykaz Kodu Towarowo-Materiałowego dla surowców przemysłu włókien tykowych, Zjednoczenie Przemysłu Lniarskiego, Łódź, 1978.

3. Przykład przygotowania włókna lnianego do przędzenia na parku maszynowym wełniarskim zgrzebnym

3.1. Materiał

— włókno lniane objęte normą przedmiotową BN-85/7522-02, która określa wszystkie rodzaje i gatunki włókna nadające się do uszlachetnienia i dalszego przerobu w mieszance z innymi włóknami w omawianym systemie,

— włókno chemiczne,

— wełna.

W przerobie włókna lnianego w systemie wełniarskim zgrzebnym najczęściej stosuje się mieszankę o następującym składzie:

włókno lniane 30%,

włókno chemiczne 30%,

wełna 40%.

3.2. Przyrządy

a) zgrzeblarka lniarska (np. firmy J. Mackie) o następujących parametrach technicznych:

— klasa uiglenia IV,

— obroty bębna na minutę 180,

— obroty zwrotników na minutę 200-300,

— obroty zgrzebników na minutę 5-7,

b) urządzenia do obróbki chemicznej włókna (np. aparat ciśnieniowy GRU-35 lub BA-5),

c) wirówka,

d) suszarka (np. typu Hirano firmy Osake Japan) umożliwiająca suszenie włókna w temperaturze 110°C.

3.3. Metoda uszlachetniania włókna lnianego

Włókno lniane należy uszlachetnić metodą mechaniczną lub mechaniczno-chemiczną. W celu uszlachetnienia metodą mechaniczną, w wyniku której następuje oczyszczenie włókna z nadmiernej ilości zanieczyszczeń oraz jego pocienienie i wyrównanie średniej długości, włókno należy poddać dwukrotnemu zgrzebleniu na zgrzeblarce lniarskiej wg parametrów podanych w 3.2a).

W celu uszlachetnienia włókna metodą mechaniczno-chemiczną należy poddać je zgrzebleniu na zgrzeblarce lniarskiej przy zachowaniu parametrów technicznych wg 3.2a). Oczyszczone wstępnie włókno lniane należy poddać obróbce chemicznej (np. w aparacie ciśnieniowym GRU-35 lub BA-5) za pomocą środków bielących, np. podchlorynu sodu. Włókno lniane odklejone chemicznie należy odwirować w wirówce i suszyć w suszarce wg 3.2d). Wsuszone włókno należy rozluźnić mechanicznie na wilku szarpiającym, a następnie poddać końcowemu zgrzebleniu na zgrzeblarce lniarskiej zgodnie z 3.2a).

Uszlachetnione metodą mechaniczną lub mechaniczno-chemiczną włókno lniane, występuje w postaci runa i przeznaczone jest do przygotowania mieszanki z wełną i włóknem chemicznym w celu dalszego przerobu w systemie wełniarskim zgrzebnym.

4. Symbol wg SWW — 1931.

5. Literatura

Waśko J., Walentowska J.: „Ustalenie charakterystyki jakościowej włókna lnianego przeznaczonego do produkcji przędz mieszkankowych systemem wełniarskim zgrzebnym“, maszynopis IKWN, 1990 r.

6. Autorzy projektu normy — prof. dr Józef Waśko, mgr inż. Anna Kasprzak, mgr inż. Judyta Walentowska — Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań.